

Ribarstvo na zemaljskoj poljoprivrednoj izložbi NR Srbije u Novom Sadu

Prvog oktobra otvorena je u Novom Sadu prva zemaljska poljoprivredna izložba NR Srbije, koja je bila otvorena do 20. oktobra. Na izložbi su obilato zastupljene sve grane poljoprivrede, a među njima i ribarstvo, koje ima istaknuto mesto. Paviljon u kome je prikazano ribarstvo Srbije, kao i uvek na izložbama kada se radi o ribarstvu, privlači veliku pažnju posetilaca izložbe. To je svakako dokaz da je ribarstvo našem narodu blisko, da ga ono mnogo interesuje.

Po izloženim predmetima ribarsko odeljenje je takođe zanimljivo. Ribarsko gazdinstvo Ečka izložilo je razne rasne ribnjačke šarane u živom vidu, i to jednogodišnjake, dvogodišnjake i matice šarana, zatim raznu maniriranu ribu, filete smuda i štuke.

Ribarsko gazdinstvo Beograd izložilo je u akvarijumu živu ribu: soma, kečige, zatim slanu ribu u buradima: somovinu, smuda, kečigu. Pored toga razne vrste ribarskih transportnih sredstava kao čamce, barke i t. d.

Ribarsko gazdinstvo Đerdap iz Kladova izložilo je poznati kladovski kavijar (ajvar), konzerviran u kutijama.

Ribarsko gazdinstvo Dunav iz Novog Sada izložilo je živu ribu iz otvorenih voda: šarana, smuda, štuku, kečigu i jegulju ulovljenu u Dunavu. Zatim modele ribarskog alata (mreža, strukova i drugog pribora).

Glavna direkcija za ribarstvo Ministarstva poljoprivrede NR Srbije izložila je mali uzorak (maketu) novog veštačkog ribnjaka »Blatq« kod Pančeva koji privlači veliku pažnju gledalaca. Sam ribnjak će biti izgrađen u pravilnom krugu sa lepim rasporedom mrestilišta, mladunčnjaka, odgajališta karantena i zimovnika, sa zgradama uprave i ekonomije ribnjaka. To će biti pravo uzorno i ogledno ribnjačko gazdinstvo.

Pored toga izložen je veliki broj slika iz života i rada ribnjaka. Nažalost, na izložbi nije prikazano naše ribar-

sko zadrugarstvo, kao ni sadašnje stanje i perspektive razvoja ribarstva u Narodnoj Republici Srbiji. Izložena su svega dva grafikona iz kojih se vide ogromni zadaci koje petogodišnji plan privrednog razvitka stavlja pred naše slatkovodno ribarstvo, a koji treba da se izvrše do 1951. godine. Na jednom grafikonu prikazani su zadaci ribnjačkog gazdinstva, a na drugoj ribarstva u otvorenim vodama. Tabele su toliko interesantne da ih obe donosimo.

Ribnjačko gazdinstvo (u procentima)

	1938.	1946.	1948.	1951.
Broj ribnjaka	100	33,3	66,6	1066,6
Površina	100	42,6	84,3	2031
Godišnja proizvodnja	100	47,1	170,6	4375
Utrošak hrane	100	45	322,5	8870,9
Utrošak superfosfata	100	—	666,6	18.333,3

Proizvodnja ribe u otvorenim vodama

	1939.	1948.	1951.
Kečiga	100	175,4	235,5
Som	100	122,9	165,5
Šaran	100	164,4	258
Smud	100	115,5	137,3
Mešana riba I.	100	102	137,3
Mešana II.	100	144	156
Ostalo	100	73	79,9

Svega 100 116,5 157,1

Među nagrađenima na izložbi nalazi se i izvestan broj trudbenika ribarstva, boraca za unapređenje ribarstva, među kojima Pot Karlo, šef mašinske radionice Ribarskog gazdinstva Ečka; Kovač Antal, glavni ribarski majstor istog gazdinstva u Lukinom selu; Svetozar Ranković, komandir ribarske brigade i Rajković Josip, ribarsko gazdinstvo Beograd.

Nagrađeno je isto tako Ribarsko gazdinstvo Đerdap za odličan kavijar koji proizvodi.

F.

Iz života pečačkih društava u Beogradu

U Beogradu postoji više društava pečača. Najpoznatije po radu je *Beogradsko pečačko društvo »DUNAVA«*, koje postoji i neprekidno radi punih dvadeset i pet godina, a o čijem smo programu rada pisali u ovom časopisu broj 1 i 2 iz 1947. god., str. 24. Ovo društvo ima nešto preko tri stotine članova. Na obali reke Dunava ima svoj dom. Svoje redovne sastanke održaje u restoranu »Lovački dom«.

Uprava društva dosta radi na stručnom unapređenju svoga članstva, održavajući predavanja iz pečačke prakse. Članovi se žale da nemaju stručne literature, koju bi rado čitali, pa, štoviše, ne poznaju ni časopis *Ribarstvo Jugoslavije*.

Današnja uprava radi na unapređenju ribarskog sporta i po unutrašnjosti NR Srbije i AP Vojvodini. Tako za sada već su osnovali svoje podružnice u Pančevu, Smederevu i Sremskoj Mitrovici. A u izgledu je da će osnovati podružnice u Novom Sadu, Kovinu, Radujevcu i Čupriji. Podružnica se može osnovati, ako se organizuje najmanje deset članova.

Današnja uprava žali što ne može doći do potrebnog materijala za građu čamaca i jednog motora kojim bi se vozili pečači do udaljenih mesta za ribolov. Za nabavku ovih potreba mnogi su članovi već dali svoje novčane priloge.

Tendencija je celokupnog današnjeg članstva da se ujedine sa Udruženjem beogradskih pečača, ali do toga iz nekih razloga još nije moglo doći. Ako jedni i drugi odbace neke svoje tradicije, koje ljubomorno čuvaju, valjda će ipak doći do fuzioniranja.

Članovi »Dunava« su iz redova svih postojećih profesija. Među članstvom vladaju drugarski odnosi što ide u prilog napretka društva.

Udruženje beogradskih pečača je najveća pečačka organizacija u NR Srbiji. Ima hiljadu pet sto pedeset članova. Udruženje je osnovano 1945. g. i pokazuje veliku aktivnost u svome društvenom radu.

Od hiljadu petsto pedeset članova, hiljadu četiri stotine imaju ribolovnicu i pecaju, a ovu dobiju onda kada uplate godišnju članarinu. Onih sto pedeset članova koji

nemaju ribolovnicu, ne love, to su samo pomažući članovi društva. I članovi ovog društva su iz svih građanskih redova i dobro se slažu i zajednički rade za napredak svoga udruženja. Ima i žena koje su članice.

Uprava redovno drži svoje sastanke u restoraciji »Ribnica«. Posle svakog sastanka održi se jedno stručno predavanje u cilju usavršavanja članstva u pecanju.

Casopis »Ribarstvo Jugoslavije« rastura se u društvu u šezdeset primeraka.

Udruženje oseća veliku potrebu za zasebnim lokalom za sastanke, i to će se uskoro ostvariti. Osim toga društvo želi da zida svoj dom. Narodni odbor grada Beograda poklonio je društvu hiljadu kvadratnih metara zemljišta na dunavskom ostrvu Ada Huji. Materijal se već polako nabavlja. Udruženje ima i gotovine oko stotrideset hiljada dinara. Društvo ima malo čamaca, a nabavilo bi ih više da ima drvene građe za njih. Uprava nabavlja ribolovni materijal za svoje članove. On se prvenstveno deli onim članovima koji najtačnije plaćaju članarinu. Obično do kraja godine svo članstvo dobije po nešto materijala.

Prilikom ribolova članstvo se međusobno kontroliše, da se ne bi prekršili propisi o ribolovu. Uprava društva vodi evidenciju o pecanju. Ali dosada je uspela da evidentira samo sto pedeset članova. U knjigu evidencije beleži se kada je član lovio, gde je lovio, šta je ulovio i koliko je ulovio.

I ovo društvo ima svoje sekcije po unutrašnjosti Srbije. Tako postoje sekcije u Šapcu, Milanovcu, Užicu, Obrenovcu i Smederevskoj Palanci.

Uprava društva je isposlovala od Direkcije ribarstva u Beogradu da članovi pevačkih klubova iz drugih narodnih republika, kada se nalaze na teritoriju NR Srbije sa AP Vojvodinom, mogu iskorišćavati u cilju pevanja sve njene vode u trajanju od trideset dana, a da ne vade novu ribolovnicu, već na osnovu one iz svoje republike. To važi zasada za pevače iz NR Bosne i Hercegovine i NR Slovenije. Tako isto članovi tamošnjih pevačkih klubova kada pođu kojom prilikom u pomenute narodne republike, mogu tamo pecati isto toliko vremena. Ista je ponuda bila upućena i NR Hrvatskoj, ali dosada nije stigao nikakav odgovor za to recipročno pevanje.

U Beogradu sa Zemunom postoje još ovi pevački klubovi: »Signal«, »Jedinstvo«, »Željezničar« i »Crvena zvezda«. Ovi su klubovi mali po broju svoga članstva a i njihov rad je manje aktivan.

Na teritoriji NR Srbije: AP Vojvodine ima nekoliko desetina pevačkih klubova, koji nemaju nikakve organske veze međusobno, jedni za druge neznaju. Među njima nema nikakve saradnje.

U Beogradu je potekla misao da se osnuje jedan podsavez pevačkih klubova za teritoriju NR Srbije sa AP Vojvodinom. Tako organizovani mogli bi zajednički istupati pred narodne vlasti i zajednički raditi na unapređenju pevačkog sporta, stručnog usavršavanja, nabavke materijala, čuvanju ribolovnih voda i uzgajanju riba.

Ante Tadić

O mogućnosti razvoja ribarstva na Bosutu

Bosut je u svome donjem dijelu (na području NR Srbije) vrlo dobra ribolovna voda, no dio Bosuta koji pripada NR Hrvatskoj, a o kome će ovdje biti riječ, daleko je slabiji. Ovo se je naročito ispoljilo za posljednjih nekoliko godina. Kada je u Bosutu bilo veoma malo vode. Veći je dio godine na tome dijelu Bosuta vodostaj bio tako nizak, a ljeti voda sva obraštena podvodnim biljem, da riba nije imala povoljnih uvjeta za život. Zbog toga će i ovogodišnji plan ulova ribe na ovoj vodi znatno podbaciti.

Osiguranjem visokog vodostaja na Bosutu i na području NR Hrvatske moglo bi se razviti vrlo jako ribarstvo te bi se mogla osigurati sigurna i velika proizvodnja.

Vodna uprava u Vinkovcima predviđa izgradnju vodograđevnih postrojenja, kojima bi se podigao vodostaj u Bosutu do pune visine korita. Time će se akumulirati velika količina vode, koja će se upotrebljavati za napanje okolnog zemljišta. Poljoprivreda će time dobiti mogućnost velikog povećanja proizvodnje, a moći će se staviti velike površine zemljišta pod intenzivne poljoprivredne kulture.

Predviđena je izgradnja dviju brana, koje će omogućiti da se na čitavom Bosutu podigne vodostaj na 2—5 m dubine, a podignuti će se i u dijelu Bića i Berave. Za osiguranje i održanje tako visokog vodostaja biti će izgrađen sifon jakog kapaciteta, koji će kraj Županje iz Save prebacivati vodu u Bosut.

Tako će Bosut za ribarstvo biti od velikog značaja, jer će voda zapremati oko 600 ha površine. Kako će to biti skoro stojeća voda, a jer je zemljište dobre kvalitete, razviti će se vrlo povoljni uvjeti za život ribe. Kako

je korito Bosuta pravilno, budući da će se branama i sifonom moći prema želji i potrebi manipulirati vodom, biti će ribolov vrlo lagan i riba će se moći dobro izloviti. Dakle, ribolovnom vodom će se moći intenzivno gospodariti i može se računati sa proizvodnjom od 20 pa i više vagona ribe godišnje.

Najbolje i najkorisnije gospodarenje na toj vodi bi bilo, da se svake godine u proljeće nasadi mlada riba, koja bi do jeseni narasla te se izlovala i stavila na tržište. Dakle slično gospodarenje kao u ribnjacima. Radi proizvodnje mlada trebalo bi na pogodnom mjestu pored samog Bosuta izgraditi mrijestilište tolikog kapaciteta, da bi u cijelosti zadovoljilo potrebu t. j. svake godine proizvesti toliko mlada da osigura nasadivanje u slijedećoj godini.

Za pravilno ribarsko gospodarenje na Bosutu, trebalo bi tada osnovati preduzeće i u samom početku mu pružiti sve potrebno za puni rad, jer će njegov rad, bez velikih investicija, moći sa sigurnošću dati proizvodnju kao osrednje ribnjačarstvo.

Emil Kapac

PRIMJER ZADRUŽNE SVIJESTI

Članovi grupe velikih ribara Aljmaš—Bijelo Brdo—Sarvaš javila su poslovnici »Ribe« u Osijeku, da su jednoglasno zaključili pokloniti poslovnici sve svoje bonove, što su ih dobili za nabavu materijala za gradnju čamaca i ribarskih barki, s time, da sama poslovnica iskoristi te bonove po najboljem svom nahođenju. Ribari su svijesni — kako vele u svom dopisu — da time pridonose općim potrebama narodne zajednice, a napose napretku samoga ribarstva.

R. H.